4-te Targi Meblowe w Swarzędzu pod Poznaniem od 4—25 września 1938 r.

4000000

TYGODNIK WYSTĘPUJĄCY W OBRONIE POLSKIEGO STANU POSIADANIA

Nr 4 | Wrzesień 1938 r. | Rok I.

Redakcja i Administracja Poznań, Górna Wilda 84 — Telefon 78-92 | Poznań - Warszawa - Katowice - Kraków - Lwów - Gdynia - Łódź - Wilno | Skrytka pocztowa Poznań 5, nr 2022 Konto P. K. O. 203451

300-lecie Swarzędza

Swarzędz miasto przemysłu stolarskiego

Miasto Swarzędz położone nad pięknym jeziorem, oddalone 10 klm od Poznania. Leży na trasie Poznań-Września-Kutno-Warszawa.

Kierownik Targów Meblowych p. Antoni Krużyński

Miasto nie wielkie, bo liczące około 6000 mieszkańców, ma swoją przeszłość historyczną. Wprawdzie o przeszłości tej pierwotnej osady nie wiele wiemy, gdyż dawne dzieje Swarzędza zginęły w niepamięci.

Swarzędz jako miasteczko stare przechodził dawnymi czasy różne dziwne koleje, a i często zmieniał swoich władców. Gdy odwrócimy karty historii i spojrzymy na rok 1338 to zastajemy Swarzędz w rękach Wielkiego i mocnego rodu Górków. Dokładnie nie da się ustalić skąd powstała nazwa „Swarzędz". Mówią, że nazwa „Swarzędz" powstała wskutek częstych swarów i kłótni, inni stwierdzają, że nazwa „Swarzędz" wywodzi się od pomorskiego bożka Swaroga.

Główna Hala Targów Meblowych w Swarzędzu

Zarząd Targów i Wystaw Meblowych w Swarzędzu.
Stoją w pierwszym rzędzie od lewej Pp.: Kierownik Targów Antoni Krużyński, prezes zarządu Wojciech Sobczak, zastępca prezesa Franciszek Suchocki.
W drugim rzędzie od lewej: Członkowie Zarządu pp.: Stanisław Drynkowski, Adam Czarnecki, Leon Skrzypczak i Michał Majchrzak.

W dawnych bowiem czasach — na północ od rzeki Warty stykały się z sobą szczepy Polan i Pomorzan, przejmując wzajemnie cześć głównych bożyszczy. Podanie mówi, że na wzgórzu nad jeziorem swarzędzkim, (gdzie dziś znajduje się kościół katolicki) stała świątynia pogańska bożka Swarega, stąd to całą osadę Swarecka zwano.

Z chwilą wygaśnięcia rodu Górków w końcu 16 wieku osada Swarzędz — drogą spadku — dostaje się w ręce Grudzińskich herbu Grzymała. Główną siedzibą tej rodziny był zamek na Pomorzu. Po kilkunastu latach zawładnięcia Swarzędza przez Grudzińskich —
powstały w Poznaniu kłótnie i rozruchy żydów z poznańskim magistratem, który nie zezwolił żydom na rozszerzenie stanu posiadania przez budowę nowych domów.

Natenczas wielki i możny pan Z y g m u n t G r u d z i ń s k i, wojewoda inowrocławski sprowadził tu w 1616 roku żydów i protestantów, ofiarując im 36 domów. Ponadto podarował im 280 mórg ziemi na rozbudowę Swarzędza. P i e r w s i s k o r z y s t a l i z t e j p r z y n ę t y n a t u r a l n i e ż y d z i a za nimi również i protestanci, a pan wojewoda roztoczył nad nimi opiekuńcze skrzydła. Uzyskawszy od króla Zygmunta III przywileje, nadał miejscowości „prawa magdeburskie." Ż y d o w s k i e a częściowo niemieckie miasteczko nazwał Grudziński Grzymałowem od swego herbu. Długo to jednak nie trwało i Swarzędz pozostał nadal Swarzędzem. Wojewoda sprowadził i osadził tu: sukienników,

(Ciąg dalszy na stronie 3-ciej)

Reakcja we Włoszech przeciw żydom

We Włoszech powstał antyżydowski front rasizmu włoskiego. Są to początki rugowania żydów z urzędów. Jeżeli się weźmie pod uwagę, że nie ma tu mas żydowskich nachalnych, bezczelnych. Nie ma tutaj też codziennego, rzucającego się w oczy, drażniącego wyzysku i panoszenia się żydów jak w Polsce.

Mimo wszystko i tu garstka żydów zdołała wywołać reakcję rządu i społeczeństwa włoskiego. Nie od rzeczy będzie tu nadmienić, że do niedawna uchodziło żydom dużo, aż przebrała się miarka. Bo też żydzi wszędzie są ci sami, fałszywi, obłudni i niepoprawni. Poniekąd faszyzm stał się dla nich od początku czerwonym suknem. Gdy szło wszystko po ich myśli, próbowali podważyć go wewnątrz oraz zniszczyć od zewnątrz. Poczęli prowadzić krecią żydowską robotę. Nasamprzód próbowali wywołać ferment wewnątrz kraju, prowadzili w masach włoskich mocną i wytrwałą propagandę, ośmieszając instytucje i ducha faszyzmu, krytykując faszyzm na każdym kroku. Przypominali często masie włoskiej, że pomoc dla Hiszpanii narodowej to kosztowna zabawa, wskazując na katastrofalne następstwa tych wojen w postaci nacisku podatkowego i ogólnej biedy. Nie ustawało w pracy za granicą żydostwo międzynarodowe, mając do dyspozycji przeważną część prasy, kontrolujące finanse i giełdy, mające wpływy w parlamentach i w rządach. Od 15 lat prawie bez przerwy, co roku zapowiada się na giełdach katastrofę finansową i bankructwo Włoch.

Tymczasem Włochy trwają i dobrze gospodarują. — Faszyzm musiał odpowiedzieć i za wojnę, prowadzoną przeciwko niemu na wszystkich frontach wziąść się do żydów na odcinku wewnętrznym, a równocześnie sparaliżować tu ich robotę krecią i rozkładową pod względem moralnym i duchowym oraz wybitnie defetystyczną, w której żydzi są mistrzami.

Całą reakcję zapoczątkowała młodzież akademicka, która zaczęła sarkać na panoszenie się żydów w zawodach wolnych, na zbyt wielki procent profesorów w szkołach wyższych. a przedewszystkim na okupację niektórych ważnych stanowisk partyjnych i społecznych przez żydów. Nie podobało się faszystom, iż w Rzymie i we Florencji na czele kobiecych związków faszystowskich stały żydówki.

Większą reakcję przeciwko żydom podtrzymywały zwłaszcza dwa dzienniki „Il Tevere" w Rzymie i ważniejszy od niego „Il Regime Fascista", redagowany przez posła Farinacciego, in spe minatra.

W związku z wynikiem powyższej kompanii za odżydzeniem życia publicznego we Włoszech ustąpił z kierownictwa korporacji przemysłowców włoskich inż. Olivetti oraz kilku innych żydów. Coraz większe panoszenie się żydów we Włoszech wykuło ostrze rasizmu włoskiego przeciwko żydom. Nadeszła wreszcie chwila ogłoszenia rasizmu włoskiego, zredagowanego głównie, co należy podkreślić przez młodych docentów i profesorów uniwersyteckich. W ślad za tezami przyszły zarządzenia ograniczające dotychczasowe przywileje żydów. Największej ostrze wymierzone jest przeciwko żydom z zagranicy, jak już wiadomo, zamknięto dostęp do szkół włoskich wszelkiego stopnia. Ciekawe są komentarze, jakie do tego zarządzenia dał organ Mussoliniego „Il Popolo d' Italia".

„Zarządzenie, które wyłącza ze szkół włoskich wszelkiego stopnia żydów obcokrajowców odpowiada konieczności obrony rasy, o czym zadecydował napływ do Włoch tysięcy żydów uciekinierów z Niemiec i krajów naddunajsko-bałkańskich. Ci emigranci, którzy wciskają się do Włoch często z tymczasowymi dokumentami turystycznymi i małymi środkami do życia, usiłują potem osiedlić się na stałe na naszym terytorjum, pod ochroną solidarności i z pomocą rasizmu żydowskiego.

Tak więc zdarzyło się, że, by zrobić miejsce żydom obcym, zwolniono robotników i funkcjonariuszy włoskich. Otóż tem wielce odpowiednio zarządza się, że studenci żydzi obcokrajowcy nie będą dopuszczeni do szkół włoskich. Jest to środek obrony rasy w świecie ducha, na polu nauki i zawodowym, środek obrony tym niezbędniejszy, że emigranci żydzi wnoszą umysłowość i uspokojenie wręcz przeciwnie naszemu pojmowaniu życia i nasyemu ustrojowi".

Oto wymowny komentarz do rasizmu włoskiego. Za tym zarządzeniu w trzy dni później przyszła znana nota „Informacji Dyplomatycznej" zapowiadająca ograniczenie żydów na przyszłość w życiu publicznym we Włoszech, w stosunku procentowym ich ogólnej liczby tj. do jednego promille, oraz przeprowadzenie statystyki żydów.

Jak widzimy, Włochy postarały się o to by żydów odgrodzić od zajmowania stanowisk — pozostawiając ich procentualnie. Czy Polska długo jeszcze ścierpi żydów na wysokich stanowiskach. Nie traćmy czasu tylko wydajmy zarządzenia odpowiednie póki jeszcze czas.

Naród musi wiedzieć ilu żydów zajmuje wysokie stanowiska, oraz jaki procent jest zatrudniony w urzędach państwowych i samorządowych. Jesteśmy gospodarzami tej ziemi i nie ścierpimy dłużej żydów. efha

Warszawa — bazą operacyjną
handlowców żydowskich

Powszechnie wiadomo, że każde miasto stołeczne staje się punktem wielkich poczynań, nie tylko politycznych ale i gospodarczych.

W Polsce ten najcenniejszy ośrodek w 80% zawojowało żydostwo, tak handlem jak i przemysłem. Nie ma branży, która mogłaby się wykazać większością placówek chrześcijańskich. -- Przeciwnie, jeśli weźmiemy pod uwage stosunek procentualny to przekonamy się, że tych polskich placówek chrześcijańskich na ogół nie przekracza 20%.

Jest to bardzo bolesny objaw, że w kraju takim jak Polska na wskroś chrześcijańskim, dyktatorem w handlu i przemyśle stał się nasz wróg żyd.

Stał się nim dzięki temu, że posiada do dyspozycji wielkie kapitały, lubi się wszędzie wcisnąć i być bezczelnym. Najwyższy już czas nadszedł, byśmy położyli temu kres.

Gdyby Polacy, którzy świadomie czy nieświadomie popierają przemysł bądź handel żydowski więcej przykładali starań rozpoznawać towary żydowskiego pochodzenia — napewno mielibyśmy u nas mniej starozakonnych. Widząc się w tak groźnym położeniu — we własnym kraju, na własnej ojczystej ziemi, musi wziąść górę — głos rozsądku.

Jeśli chodzi o Warszawę to bardzo często z przed lady odzywają się głosy:

„a czy jest aby polskie", „pan mi da dobry puder i krem — tylko nie żydowski" „nie ma pan wykazu firm nie-żydowskich".

Niestety na razie żydzi mogą wprowadzać (nie ma ustawy, któraby zabroniła tego) i świadomie wprowadzają Polaków w błąd przez maskowanie swoich sklepów rozmaitymi „polskimi" nazwiskami i imionami przypominającemi nam naszych Świętych — co winno być ustawą zakazane.

Ażeby położyć temu kres — ażeby dać możność każdemu Polakowi omijania sklepów żydowskich staramy się w najbliższych tygodniach o wydanie wszystkim placówkom chrześcijańskim im właściwego biletu wizytowego.

W najbliższym czasie ukaże się także wykaz firm przemysłowych i handlowych czysto polskich według poszczególnych branż.

Abonenci tygodnika „4000.000" otrzymać mogą w firmach czysto polskich, specjalne rabaty i udogodnienia we wszystkich dziedzinach Warszawy.

Informacji udzielamy w biurze naszego oddziału w Warszawie, ul. Żurawia 7 m 23 codziennie od godz 8-11.

W walce o unarodowienie handlu nie zabraknie żadnego z Polaków — wspólnym wysiłkiem odseparujemy tych co zatruwają życie i spokój milionom Polaków.

Polonóż czy Żydonóż?

Istnieje w Polsce fabryka ostrzy do golenia „Polonoż", uchodząca powszechnie za fabrykę czysto polską i chrześcijańską.

Wspomniana fabryka wyrabia nożyki do golenia pod nazwą „Polonia". Fabryka ta, mająca nazwę „Polonóż" jest przedsiębiorstwem na wskroś żydowskim. Właścicielami omawianej fabryki są: Zofia? (Cajga) Gotlibowa, Heina? Klocman, Freyga Frydman, Michel Frydman, Owsiej Klocman. Jak same nazwiska wskazują właścicielami fabryki „Polonóż" są wyłącznie żydzi. Oprócz fabryki „Polonóż" ostrzy do golenia mamy jeszcze na rynku w Polsce inne żydowskie fabrykaty i tak: „Mars", „Rapid", „Toledo", „Stop" i „Patria".

Demaskujemy te żydowskie wyroby i wzywamy wszystkich kupców by nie polecali swoim klientom żydowskich ostrzy do golenia. Polskie nożyki do golenia przewyższają fabrykaty żydowskie i chętnie są używane przez szerokie rzesze Polaków. Zaznaczamy, że czysto polskimi wyrobami ostrzy do golenia są: „Mem", „Polonuś", „Gerlach", „Eclipse" i „Gillette".

Kupujcie tylko wyroby polskie?

Komunikat dla Warszawy

W Warszawie jest kilka dobrych i rentownych placówek hurtowych różnych branż, które można nabyć lub przystąpić do spółki. Mamy także zapytania o szewców i krawców z Warszawy. — Wszelkich informacji udziela codziennie nasz oddział Wydawnictwa „4000.000" Warszawa, ulica Żurawia 7 m. 23, od godz 8—11 przed południem.

Prosimy Warszawę...

Wszystkich Warszawian - Polaków, którzy posiadają w swych rękach jakikolwiek przemysł, obojętnie jakiej wielkości, tak samo wszystkich kupców warszawskich bez względu na branżę, a operującemi kapitałem czysto polskim prosimy o zapodanie swoich adresów, oraz bliższych danych tyczących się ich przedsiębiorstw w biurze naszego oddziału **Warszawa, ul. Żurawia 7 m. 23** a to celem wciągnięcia do wykazu, który jest niezbędny do kontynuowania dalszej pracy w tym kierunku. Zaznaczamy, że podawanie adresów jak i bliższych danych o swych przedsiębiorstwach nie podlega żadnej opłacie — Dla naszego wspólnego dobra robimy wysiłek ten bezinteresownie.

Jesteśmy przekonani, że zainteresowanie wspomnianym wykazem pośpieszą gremialnie i nie pozwolą by przez opieszałość utrudniać bezinteresowną pracę dla wspólnego dobra — Polski.

Handel — Polski Przemysł — w Polskich rękach.

Ministerstwo Oświaty za utrzymaniem „Ghetta" ławkowego

Ministerstwo Oświaty otrzymało kilkaset podań, dotyczących podziałów miejsc w salach wykładowych i pracowniach na wyższych uczelniach. Żydowskie organizacje poczyniły starania, by w nadchodzącym roku akademickim zarządzenia porządkowe o zajmowaniu oddzielnych ławek przez żydów zostały skasowane. Podania te pozostały bez uwzględnienia i „ghetto" ławkowe zostanie utrzymane.

Przeszło 31.000 jaj obłożonych aresztem

Na terenie Gniezna trudniła się od kilku lat skupem jaj, drobiu i warzywa spółka niemiecko-żydowska, składająca się z Niemca Herberta Kietzmanna z ul. Moniuszki i żyda Jakóba Leisera.

Spółka ta robiła na tym handlu doskonałe interesy, przy czym jednak zapomniała, że na skup tych produktów potrzebny jest osobny patent. Ponieważ go nie wykupiła, powstały poważne zaległości na rzecz Skarbu Państwa. Celem wyrównania ich, urzędnicy skarbowi zajęli onegdaj w magazynie p. Kietzmanna 31 680 szt. jaj, które załadowano na platformę i zawieziono do składnicy.

Skazanie żydowskiego szarlatana Icka Blankieta z Łodzi

Na Bałuckim Rynku zatrzymany został Icek Blankiet z Łasku, który zorganizował specjalną sprzedaż różnych uniwersalnych leków na choroby żołądka, płuc, kiszek, na odciski itp. Okazało się, że żydowskie specyfiki są bezwartościowe.

300-lecie Swarzędza

Swarzędz miasto przemysłu stolarskiego

(Początek na stronie 1-szej)
kołodziei, tkaczy, piwowarów i innych drobnych rękodzielników. W tym czasie Swarzędz posiada 3 browary.

W roku 1638 Grudzińscy podnieśli Swarzędz do godności miasta, które rządziło się **„prawem magdeburskim.“**

Podajemy w streszczeniu niektóre urywki nadania tytułu miasta przez Grudzińskich z opuszczeniem nieczytelnych wyrazów.

300 lat upłynęło od chwili nadania tytułu miasta Swarzędza

Zygmunt Grodno-Grudziński, wojewoda w Kaliszu starosta w Środzie i Mieście, hrabia w Kórniku dóbr Złotowa Krainy, Bnina, Grzymałowa i t. d. dziedziczny pan wszem wobec i każdemu z osobna jakiego stanu i dostojeńst by mógł być: nadaje razem z moją kochaną wierną małżonką i paniczami po poprzednio dobrze obmyślanym porozumieniu przy dobrem zdrowiu i dobrej woli, mieszkańcy i obywatele chrześcijańskiego imienia w naszym nowo wybudowanym mieście Grzymałowo tak obecnie mieszkający jako później przybywający i tamże się osiedlający zostaną zwolnieni od pracy podanego na mocy niniejszego przywileju od dzisiaj począwszy jako na wieczne czasy obdarzeni przywilejem wolnego miasta zwyczajnego posiadając nie tylko łaskawości, ale jako wolni obywatele uprzywilejowani jak następuje:

Po pierwsze. Chcemy i pragniemy wymienionym obywatelom niskiego i wysokiego pochodzenia, nikogo nie wykluczając przy nauce ewangielickiej niezmienionej konfesji augsburskiej i jej przykazaniom kościelnym ceremonjom kapłanom i sługom kościelnym dać schronienie i utrzymać i według wszelkiej możliwości bronić przeciw rozmaitym przeciwnościom pretensjami pieniężnemi, albo innemi udręczeniami, jakie mogą być wymyślone od papieskich katolików i na szkodę religji przeciw napadom publicznym, złorzeczeniom obronić i utrzymać.

Po następnym chcemy im obszerne i wolne miejsce nadać w miasteczku gdzie kto tylko sobie..... aby mogli sobie kościół budować..... aby to miejsce i kościół nikt na wieczne czasy, ktoby mógł być..... aby nie miał pretensji, mają być zwolnieni i zabezpieczeni..... również to miejsce na pochowanie ma im być według życzenia oddane.

Po trzecie. Chcemy i pragniemy, żeby wszystkie rzemiosła razem i każde szczególnie według swoich chrześcijańskich potrzeb, przywilejów i wolności, (się rozwijały) i że każde rzemiosło według zwyczaju (rzemiosła) do uczciwego cechu należeć może jak to jest w zwyczaju, aby je w tym utrzymać.

Po czwarte. Aby żaden żyd albo burzyciel albo nadany..... nie był przyjęty do uczciwego cechu lub w nim chciał być.

Takich ustępów jest w tym akcie nadania praw miasta aż 33 między innymi czytamy:

Po szóste. Chcemy i pragniemy razem z naszą kochaną i wierną małżonką i naszymi spadkobiercami ich zwolnić i powierzamy obywatelom niemieckiej naci miasteczka Grzymałowo wolny wjazd i wyjazd bez przeszkód, lecz tylko aby przed władzą miasta przedtem się opowiedzieli... dzieciom i narzeczonym od przewielebnej rady świadectwo urodzenia we wszystkich punktach i klauzulach tak jak się należało tak było wydane.

Po dwudzieste pierwsze... Jeśli na rynku kapelusz słomiany lub jaki inny znak się pojawi zakazane jest sprzedającemu chrześcijanowi lub żydowi sprzedawać cokolwiek, a kupującemu kupować pod utratą kupionego towaru. Po zdjęciu wyżej wymienionych znaków dozwolone jest dalsze kupowanie.

W końcu aktu czytamy:

Po trzydzieste trzecie. Chcemy i pragniemy oddać obywatelstwu wolny uprzywilejowany rów do strzelania stosownie do zwyczajnych przepisów ogrodzony, aby się tam w rozmaitych..... ćwiczyć i chcemy ich przytem bronić i pomagać. Aby to ciągle utrzymać i niezłomnie uroczystości się odbywały podpisujemy jak i również nasza ukochana małżonka i spadkobiercy własnoręcznie i kładziemy naszą hrabiowską pieczęć. Równocześnie nakładmy naszym spadkobiercom i ich spadkobiercom obowiązek dotrzymania tego pod karą 50 tysięcy florenów polskich, któreby przypadły na rzecz królewskiej komory w Polsce. Oby Bóg najmiłościwszy uchronił, aby po naszej śmierci spadkobiercy i spadkobierców spadkobiercy utrzymali te warunki obowiązujemy ich.... do zaprzysiężenia tych przez nas danych przywileji aby ich nie zmieniali, aby je bronili..... pomnażali.

Działo się i dano na naszym zamku w Kórniku dnia 28 sierpnia 1638 roku

Sigismundus de Grudna Grudzinsky
Palatinus Calissiensis

Gdy Swarzędz został wyniesiony do godności miasta w szybkim czasie zaludnił się żydami z Poznania i dalszych okolic.

W 1704 Swarzędz ma 2767 mieszkańców w tym 1501 żydów. Miasto przechodziło pożary i różne choroby zapowietrzone. Po Grudzinskich rządzą miastem Górczyńscy a później Opalińscy. Następnie przechodzi na własność Adama Kamińskiego a później Macieja Koźmińskiego.

Po pierwszym rozbiorze Polski właścicielem Swarzędza był bankier poznański Jan Klug, po którym nabywa miasto kasztelan Bojanowski. Po nim zarządzała miastem „Kasa Wdów“ aż wreszcie w roku 1830 przejął miasto rząd pruski.

(Fot. W. Czarnecki)
Zakłady Miejskie w Swarzędzu

Swarzędz zdobywał sobie „rozgłos“ przede wszystkim jako „raj dla żydów“

Nierzadko pisano, zwłaszcza humoryści zawadzają o żydowski Swarzędz i szperają za aktualiami. Zapomniamy pisarz Wielkopolski August Wilkoński w Ramotach i ramotkach **tak opisuje prawdziwe zdarzenie z życia ówczesnych żydów swarzędzkich:**

„W Swarzędzu, miasteczku o jedną milę od Poznania odległem, jest około 4000 mieszkańców, z których większa część Talmud wyznaje. Było to w jesieni 1806 r. kiedy burmistrz tamtejszy widział się zmuszony zawezwać starszyznę żydowską, celem wyjaśnienia mu, co jest powodem, tak nadzwyczajnego między nimi ruchu, które od dni kilku uważał; jaką dano odpowiedź, nikt o tem prócz p. burmistrza nie wiedział. Podczas jarmarku dopiero wyjawiła się u chrześcijan pogłoska, że żydzi w pobliskich wioskach 120 koni najęli, i że po za kirkutem (cmentarzem) takowe ujeżdżają, że wszystkie konie są w pięknie przybrane rzędy. W głowę zachodzili ciekawsi, coby to znaczyło? bo i inne jeszcze były poszlaki, że żydzi coś wielkiego knują.

Wiadomość, że Napoleon, cesarz Francuzów, w Swarzędzu i okolicach stojące pułki osobiście w miejscu obejrzy o tajemnicy żydowskiej zapomnieć kazała — kto tylko do użytku miał przydatnych nóg parę, już od rana wybiegał do Zieleńca. Jest to młyn wodny w stronie ku Poznaniowi nad brzegiem wielkiego jeziora u spodu piaszczystej góry, miejsce dla Swarzędza czarujące, a istotnie przyjemne pięknem na jezioro i na miasto widokiem. Po za karczemną stajnią zgromadził się nie liczny tłum żydów; ich szwargotanie, wrzask i hałas, byłby w stanie lichą artylerię zagłuszyć. Już wtenczas każdy się mógł domyślić, że owa żydowska tajemnica była w celu uczynienia miłej niespodzianki dla Napoleona.

Otton Fischer
Swarzędz, Pl. Mickiewicza 3
Wykonuje:
jadalnie, sypialnie, gabinety
oraz na zamówienie.

O pierwszej z południa krzyknął na dachu siedzący szajgec: „Er kymt! er kymt!“ (jedzie! jedzie!) Jakoż za chwil kilka ukazał się na pysznym arabczyku mały kapral Francyj, Napoleon. Wypytywał się właśnie jednego z przybocznych jenerałów o strategiczne położenie Swarzędza. Oko jego oparło się na przeciwległej górze, gdy nagle z poza stajni wybiegł znaczny poczt Turków, drogę cesarzowi zastępując. Wielkie turbany, brody ogromne, czerwone, żółte i zielone kurty, czamary, konie strojne rozmaitej barwy pokryciem; pióra, pałasze, niegdzie piki i sztandary, nadawały tej jeździe szczególnie wojenny i azjatycki charakter. Napoleon wstrzymał konia i spojrzał na swoich — nikt tego wypadku objaśnić nie umiał. W tem wysuwa się naprzód dowódca jazdy tureckiej a podjechawszy na kilka łokci przed cesarzem, zdejmuje z głowy turban mówiąc: »Fürchten Sie nichts, kaiserliche Majestät, wir sind keine Türken, wir sind Schwersenzer Juden«. (Nie lękaj się Wasza Cesarska Mość myśmy nie Turcy, my jesteśmy żydki swarzędzkie). Śmiech Napoleona granic prawie nie miał — odważnie Turki krzyknęły:

»Wiwajt!« »Wielki Cesarz Napoleon niech żyje! jeszcze raz niech żyje i powtórzywszy trzykrotnie »Wiwajt« usunęli« się na stronę.

Marszałkowie francuscy zapewniali, iż nigdy się Napoleon tak nie uśmiał“.

Za czasów pruskich Swarzędz przybiera wygląd bardziej miejski. Budowany w r. 1826 ratusz — centralizuje wszystkie urzędy miejskie. W tym czasie powstawają brukowane ulice, mieszkańcy posługują się gazem świetnym, powstają wodociągi. Staraniem Niemców było jak najwięcej zniemczyć miasto i stworzyć ostoję ducha niemieckiego. Miasto posiadało w r. 1840 zaledwie 23,5% katolików, resztę stanowili żydzi i protestanci.

Proces polszczenia miasta Swarzędza — idzie wolno jednak skutecznie naprzód. Żydzi złem wiedzeni przeczuciem opuszczają swój „raj ziemski“. Już w r. 1918 nie wiele ich było.

Z wolna stolarstwo poczęło wypierać przemysł sukienniczy i płócienniczy, tak bardzo żywotny w czasach napoleońskich. Nie trwało długo a zaczęły powstawać nowe warsztaty stolarskie, coraz więcej rąk garnęło się do hebla i dłuta.

W niedaleko rozrzuconych tartakach coraz częściej jęczały żywcem ścinane drzewa, a deski „lądowały“ w warsztatach swarzędzkich na „pożytek“ wszelkiego rodzaju mebli bardzo solidnie i elegancko wykonanych. Godzi się nadmienić, że mistrzowie swarzędzcy wykonują tylko solidne i mocne meble — a przemysł stolarski kwitnie tu i króluje na całą Polskę.

Feliks Hadyniak.

Klisze drukarskie
KRESKOWE
SIATKOWE • TRÓJBARWNE
ZAKŁAD CHEMIGRAFICZNY
Czesław Hołderny
Cynkografia
Poznań, Długa 11 — Tel. 37-49

Żydzi a pornografia

IV.

Ghetto powszechne

Wiele kłopotu mieli rabini, jeśli wypadły jakieś zebrania, gdzie były kobiety i mężczyźni, w jaki sposób ich oddzielić od siebie.

„Abbaje kazał ustawiać szereg dzbanków. Raba kazał ustawiać szereg lasek trzcinowych. Abbaje powiedział: raną roku jest święto“.[17])

Kiedy zbierają się razem mężczyźni i kobiety. To też dla pewności w synagogach oddzielono kobiety zagrodą, a gdzie jest to możliwe, to urządza się dla nich galerię i tam się je umieszcza.

Jeśli więc żydzi uważają za konieczne oddzielić swoje kobiety od swoich mężczyzn nawet w synagodze, jeśli rabini oddzielali ich dzbankami i laskami na zwykłych zebraniach, **to dla czegoż obłudnicy rozrywają szaty i krzyczą po całym świecie, że młodzież polska nie chce z ich Ryfkami i Chajkami siedzieć i oddziela się od nich?** Jeśli konstytucje synodalne w Polsce nakazywały, **by żydzi w miastach tworzyli osobne „ghetto,“ by byli „odgrodzeni murem, wałem i rowem,“** to dlaczegoż nie można chronić młodzieży polskiej od demoralizujących wpływów żydów i umieszczać ich na osobnych ławkach?

Należy tu jeszcze zwrócić uwagę na zdekonspirowane pisma żydowskie, które wyuzdaną lubieżność żydowską skierowują wbrew pierwotnym i talmudycznym pojęciom do chrześcijańskich niewiast.

W mowie „Rabina o gojach“ powiedziano: „Życzyć sobie należy, aby izraelici wstrzymywali się od brania kobiet ze swej świętej religii, jako metresy dla siebie, a poleca się, aby sobie w tym celu znajdywali chrześcijańskie dziewice.

„Musimy żądać wolnych związków małżeńskich między żydami i chrześcijanami. Izrael może na tem tylko skorzystać, jakkolwiek zanieczyszcza tem swoją krew. Nasi synowie i nasze córki mogą wchodzić w związki małżeńskie z wybitnemi i możnemi rodzinami chrześcijańskimi. My dajemy pieniądze i utrzymujemy za to wpływy. Chrześcijańskie pokrewieństwo nie wywiera na nas żadnego wpływu, ale my wywieramy na nich. To jest jedno. Drugie jest to, że my szanujemy kobietę żydowską, a oddajemy się zakazanym chuciom raczej z kobietami naszych wrogów. My mamy pieniądze, a za pieniądze jest także cnota sprzedajna. Żyd nie powinien nigdy córki swego narodu czynić nałożnicą, jeśli chce przeciw szóstemu przykazaniu występować, jest dosyć do tego dziewcząt chrześcijańskich. Od czego byłyby zatrudnione w w sklepach ładne dziewczęta gojów? Która się nie chce poddać naszym zachciankom nie otrzyma żadnej pracy, a więc i chleba! Musimy naszym młodym mężczyznom dać także przyjemność. Idźcie do wielkich miast, a zobaczycie, że oni nie czekali dotąd na naszą mądrość! Robotnik może być zadowolonym z naszego przenoszonego ubrania! **Zróbcie z małżeństwa chrześcijańskiego kontrakt zamiast sakramentu a żony i córki ich będą jeszcze chętniejsze w naszym ręku.**

Jeśli więc powyższe słowa rozważy się na tle Talmudu i na tle spotrzeżeń życia codziennego, a nadto jeśli się weźmie pod uwagę kontrakt małżeński polecany w »Projekcie prawa małżeńskiego w Polsce«, gdzie na 7 członków Komisji Kodyfikacyjnej było 4 pochodzenia żydowskiego, i jeśli się zważy, że ów »Projekt« był żywcem oparty na Talmudzie i miał być ustawowo wprowadzony w Polsce, to musi się przyjść do przekonania, że mamy tu do czynienia z systemem żydowskim, zmierzającym do zepchnięcia społeczeństwa chrześcijańskiego w bagno zepsucia i rozpusty, by je tym łatwiej roztoczyć i osłabić.

Na podstawie zatem powyższych zestawień, każdy, kto dba o czystość duszy młodzierzy polskiej i dobro narodu, wprowadzi ,,ghetto ławkowe“ nie tylko na wyższych uczelniach, ale również i we wszystkich szkołach w całej Polsce i będzie dążyć do oddzielenia się od Żydów we wszystkich dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i politycznego, aż wreszcie do zupełnego usunięcia ich z polski. W ten sposób uniknie się szkodliwych i wrogich obcych agentur, działających na szkodę naszego państwa i naszego narodu przy pomocy demoralizacji w różnych formach, prowadzącej do komunizmu i zguby Polski.

Zresztą cała talmudyczna religia żydowska oparta jest na odosobnieniu Żydów od obcych narodów. Tylko tam, gdzie Żydzi mają materialne korzyści czy własne swoje cele, łączą się z gojami. Du chowo są oni im zawsze obcy, lak obcą jest religia talmudyczna religii chrześcijańskiej. Żydzi mają swoje własne stowarzyszenia i organizacje, do których nie dopuszczają nikogo prócz swoich. Tymczasem krzyk podnoszą, jeśli się ich nie dopuszcza do oganizacji chrześcijańskich.

Jeśli zaś nie widzą korzyści w przebywaniu wśród obcych gwałtownie od nich się oddzielają, a jeśli ich kto z nimi łączy, to znów krzyk podnoszą, że się ich, naraża na katusze moralne“.

Klasycznym pod tym względem przykładem może być następujący dokument:

Do

Kasy Chorych w Grodnie.

Dochodzą nas skargi rodziców żydowskich członków Kasy Chorych, na gwałcenie przez Kasę Chorych sumienia religijnego ich dzieci i narażenie ich na katusze moralne przez posyłanie dzieci, zakwalifikowanych do kolonii letnich nie żydowskich, gdzie zmuszone są używać pożywienia nierytualnego i gdzie znajdują się w obcym środowisku, co oddziaływa ujemnie na mentalność dzieci i wielu rodziców w ogóle powstrzymuje od posyłania dzieci do kolonii.

Zarząd Gminy Wyznaniowej w Grodnie powołany do zaspakajania potrzeb religijnych, nie może pozostać obojętnym na widok tego rodzaju zjawisk, zwłaszcza gdy istnieją dobrze urządzone kolonie specjalne dla dzieci żydowskich i wobec tego Zarząd Gminy wyznaniowej żydowskiej zwraca się z zapytaniem czy skargi rodziców uzasadnione, a o ile tak — czy Kasa Chorych zamierza zaniechać tę praktykę nadal. W oczekiwaniu odpowiedzi kreślimy

Z poważaniem
A. TROP KRYŃSKI
prezes

Dokument ten mówi sam za siebie, ale nie jest on odosobniony, bo mamy nawet odezwę do dzieci żydowskich, wzywająca je do buntu przeciw rodzicom, by je posyłali nie do szkół polskich, a do szkół żydowskich. Możemy tylko przyklasnąć tego rodzaju akcji, ale najstanowczej musimy napiętnować tych plugawych Żydów, którzy nazywają nas poganami, bo o to w tej odezwie jako uzasadnienie wydzielenia dzieci ze szkół polskich, jest podany powód, by je wyrwać ,,z jassyru akumów“ t. j. pogan, jak Żydzi nazywają chrześcijan.

Żydowskie „Protokóły mędrców Sjonu“ mówią:

(Ciąg dalszy)

Goj jest gorszy od psa —

Z tego powodu możemy nie brać ,,Pogan“ w rachubę. Niech używają dopóki czas nie nadejdzie, lub też niech żyją nadzieją na nowe rozrywki, albo wspomnieniami przeszłych radości Niech sobie myślą, że te teorytyczne prawa, któreśmy im inspirowali, są niesłychanie ważne dla nich. Mając ten cel na widoku, zapomocą naszej prasy, stale powiększamy ich ślepą wiarę w te prawa. Wykształcone klasy ,,pogan“ będą dumne z swej erudycji i, nie sprawdzając ich, będą zastosowywać w praktyce wiadomości, otrzymane z nauki podanej im przez naszych agentów w celu wykształcenia ich umysłów w kierunku dla nas najbardziej wskazanym.

Nie myślcie, że nasze powiedzenia to puste słowa. Przypomnijcie sobie tutaj sukcesa Darwina, Marsea i Nietsh'go wszystko urządzone przez nas. Demoralizujcie działanie tendencji tych nauk, na umysły ,,Pogan“ jest dla nas oczywiste. Celem uniknięcia robienia pomyłek w naszym sposobie działania i pracy administracyjnej musimy studiować i mieć na widoku, obecne kierunki myśli, charaktery i tendencje narodów.

Zwycięstwo naszej teorii jest zapewnione przez giętkie jej zastosowanie do temperatury narodów z którymi wchodzimy w kontakt. Wykluczone jest jej pomyślne zastosowanie w praktyce, jeżeli nie będzie ona oparta na doświadczeniu przeszłości, w połączeniu z obserwującą teraźniejszością. Prasa jest ogromną potęgą w rękach istniejących rządów, gdyż za pomocą niej utrzymuje się nadzór nad umysłowością narodów. Prasa wykazuje najbardziej życiowe wymagania tłumu, ogłasza żale, a czasami wywołuje niezadowolenie wśród niego. Dzięki prasie powstało wypowiadanie wolnego słowa. Rządy nie umiały należycie wykorzystać tej potęgi i wpadła ona w nasze ręce.

Za pomocą prasy uzyskaliśmy wpływ, sami trzymając się cały czas na drugim planie. Dzięki niej zbieraliśmy złoto, chociaż kosztowało nas rzeki krwi. Dla niego musieliśmy poświęcić wielu naszych ludzi, ale każde poświęcenie z naszej strony jest warte przed Bogiem życia tysięcy „Pogan.“

. . . .

Dzisiaj mogę was zapewnić, że jesteśmy tylko o kilka kroków od końcowego celu. Pozostała już tylko krótka odległość i krąg symbolicznego węża, tego godła naszego narodu, będzie ukończony. Kiedy koło to będzie zamknięte wszystkie państwa Europy będą opasane, że tak powiem nierozerwalnym łańcuchem.

Istniejące wagi konkurencyjne upadną w krótce, ponieważ my ciągle wyprowadzamy je z równowagi, żeby zużyć je prędzej i zniszczyć ich działanie. „Poganie“ myśleli, że wagi te zostały dostatecznie mocno zbudowane i spodziewali się że będą one działać prawidłowo. Ale filary tych wag, to znaczy głowy państw są spętane przez swoją służbę, z której nie mają żadnej korzyści ponieważ służba ta pogrążona jest w bezgraniczną sieć intryg, która ich opanowała z powodu ciągłego niepokoju i strachu, panującego w pałacach władców.

Ponieważ monarcha nie ma dostępu do serc swoich poddanych, nie może się on bronić od intrygantów żądnych władzy. Oddzieliliśmy czujną władzę od śpiącej potęgi tłumu i obie one straciły swoje znaczenie, gdyż raz rozdzielone są bezbronne, jak człowiek ślepy bez kija. Żeby skłonić ludzi rozmiłowanych we władzy do zrobienia złego użytku ze swoich praw, nastawiliśmy wszystkie władze przeciwko sobie, popierając ich tendencje liberalne w kierunku wzajemnej niezależności. Popieraliśmy każde poczynanie w tym kierunku. Dawaliśmy potężną broń w ręce wszystkich partii i zrobiliśmy władzę, celem każdej ambicji. Z państw zrobiliśmy areny, na których rozgrywały się walki partyjne. W najbliższej przyszłości wszędzie wybuchnie jawny nieporządek i bankructwo.

Gaduły nie do umitygowania zamieniły zebrania parlamentów i administracji w meetingi i dyskusje. Zuchwali dziennikarze i bezczelni pamfleciarze stale napadają na władze administracyjne.

Nadużycia władzy definitywnie przygotują upadek wszystkich instytucji społecznych i wszystko upadnie pod ciosami rozwścieczonego motłochu. Narody w pocie czoła ujarzmione są biedą w sposób jeszcze bardziej dotkliwy niż za czasów pańszczyzny. od tej ostatniej można było się uwolnić tym lub innym sposobem, gdy tymczasem nic ich nie oswobodzi od tyranii kompletnego niedostatku. W Konstytucjach postaraliśmy się umieścić prawa, które dla szerszych mas są zupełną fikcją. Wszystkie tak zwane „prawa narodu“ mogą istnieć tylko w wyobraźni, ale nie dadzą się zastosować w praktyce. Cóż to pomoże robotnikowi z proletariatu, który jest zgięty wpół przez ciężką pracę zgrzebiony losem że jakiś gaduła otrzyma prawo przemawiania, albo dziennikarz prawo publikowani wszelkiego rodzaju bzdur Cóż pomoże konstytucja proletariatowi, jeżeli on niema z tego inych korzyści jak tylko okruchy, które mu zrzucamy z naszego stołu, wzamian za głosy, służące do wybierania naszych agentów? Republikańskie prawa są ironią w stosunku do biednych bo potrzeba codziennej pracy uniemożliwia mu, korzystanie z tych praw. Odbierają one mu za to gwarancję stałych zarobków, robiąc go zalcżnym od strajków pracodawców i kolegów. Pod naszym kierownictwem motłoch wytępił arystokrację, która dla swojego dobra potrzymywała i chroniła naród gdyż to jest nierozdzielne z dobrobytem narodu. Obecnie po zniszczeniu przywilejów arystokracji, naród upada pod jarzmem przebiegłych wyzyskiwaczy i ludzi powstałych z niczego.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Dzisiejszy Swarzędz

Kiedy ustały krwawe walki o Wielkopolskę kiedy robotnik i rzemieślnik polski wrócił z placu boju w rodzinne strony — powiał przez ziemię Wielkopolską wiatr pokoju.

Lud polski pracowity wziął się do dzieła, miasta i wsie nasze zaczynają przychodzić „do siebie.“ Wszyscy zabierają się do pracy.

Ojcowie miasta Swarzędza nie próżnują, Swarzędz postępuje naprzód a ładem i porządkiem wyróżnia się od wielu miast Wielkopolski. Ma mieszkańców przeszło 5 tysięcy. W minionych latach miasto rozbudowuje się, ozdobiono peryferie zielenią i posadzono dużo drzew.

Obecnie miasto liczy 5.779 mieszkańców. W tej liczbie Polaków 5.248 Niemców 461 oraz 32 żydów.

„Miasto stolarzy“ idzie naprzód chociaż nieraz boryka się z różnymi przeciwnościami, jednak nie cofa się.

Życie kulturalne Swarzędza opiera się o bliski Poznań. Posiada organizacje kulturalno-oświatowe, które należy wymienić Towarzystwa Śpiewu im. Dembińskiego, Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół,“ Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej i Żeńskiej, Tow. Czytelni Ludowych. Swarzędz skupia u siebie poza stolarstwem handel bydłem, zbożem oraz wszelkim produktem rolniczym. Posiada dobre połączenie kolejowe, autobusy kursują co pełną godzinę. Pomiędzy Poznaniem a Swarzędzem kursują bardzo sprawnie i punktualnie autobusy p. Szczepańskiego (Poznańskie Linie Autobusowe).

Ratusz w Swarzędzu zbudowany w 1825 roku

Swarzędz podczas pełni pracy w sezonie nie ma ani jednego bezrobotnego. Miasto mimo słabych możliwości finansowych zakupiło 12-morgowy stadion dla użytku wychowania fizycznego i sportowego.

Mimo wszystko Swarzędz ma jednak swoje ambicje i na szarym końcu nie pozostaje. Stale rozrasta się i zamierzenia rzutkiego i pełnego energii gospodarza p. burmistrza Staniewskiego spełniają się.

Za przyczyną p. burmistrza Staniewskiego powstały w Swarzędzu elektryczne zakłady przetwórcze — przez co całe miasto posiada oświetlenie, — korzysta również z oświetlenia miasta wioska Jasin. Pan burmistz Staniewski dokłada dużo starań, by miasto miało wygląd elektryczny, za jego kadencji przeprowadzono kanalizację, założono własny tabor, uruchomiono betoniarnię. W niezmordowanej pracy pomaga p. burmistrzowi sekretarz miejski p. Ludwik Kędzia. Swarzędz można nazwać miastem przemysłu stolarskiego, gdyż jest tam 169 warsztatów stolarskich, a między innymi wielkie fabryki mebli.

W maju 1934 r. do Swarzędza przyłączono dwie wioski i to Swarzęd-wieś i Swarzędz-dwór, a obecnie projektuje się przyłączenie do miasta Nowej Wsi.

Pan burmistrz Staniewski urodzony 25 października 1873 w Kiełczewie powiat Kościan syn profesora gimnazjalnego Dr. filozofii Stanisława Staniewskiego i matki Stanisławy z domu Jurasz. Nauki pobierał w gimnazjum Fryderyka Wilhelma obecnie św. Jana Kantego w Poznaniu. W latach 1895/97 praktykował w aptece w Miłosławiu, następnie w aptece Dr. Leschnera w Poznaniu. Po skończeniu praktyki i zdaniu egzaminu przed komisją Wojewódzką, osiedlił się w 1898 w Swarzędzu, gdzie otworzył własną drogerię, którą prowadził samodzielnie do 1929 roku. Jako obywatel Swarzędza zajmował stanowiska w życiu społecznym. Za jego inicjatywą zawiązała się w r. 1918 Rada Ludowa w której objął przewodnictwo, a w końcu roku 1918 objął honorowe stanowisko burmistrza i komisarza obwodowego (wójta). Stanowisko to piastował do 1921 roku. W latach 1921—1929 zajmował różne urzędy honorowe między innemi przewodniczył Radzie Miejskiej, był członkiem Magistratu i wiceburmistrzem.

W 1929 r. zostaje wybrany przez całe obywatelstwo Swarzędza burmistrzem, które to stanowisko piastuje do dnia dzisiejszego.

Trzeba tu podnieść, że p. burmistrz Staniewski zawsze był Polakiem który nigdy nie zawachał się do tego przyznać. W młodym wieku jako uczeń gimnazjalny zorganizował i prowadził Kółko Niepodległościowe. Umiał przyznawać się do polskości, a za nie branie udziału w obchodzie niemieckim »bitwy pod Sedanem« był więziony, co pociągnęło za sobą takie represje, iż nie dopuszczono p. Staniewskiego do egzaminu państw. maturalnego. W czasie swojej aplikacji aptekarskiej jak i w czasie późniejszym brał żywy udział w życiu polskich organizacji niepodległościowych i kulturalno-oświatowych. W r. 1908 podczas wielkich niemieckich manewrów wojskowych miał zatarg z oficerami, przydzielonymi na kwatery do jego mieszkania. Po zajęciu kwater u p. Staniewskiego zarządali oficerowie niemieccy usunięcia z mieszkania orła polskiego. Oczywiście, że żądanie oficerów nie spełniło się i p. Staniewski wymówił kwatery hakatystom. Wystąpienie takie przysporzyło p. Staniewskiemu wiele kłopotów i strat materialnych. Gdy w r. 1917 został wybrany na członka Magistratu, odmówił złożenia przysięgi na króla pruskiego, oświadczając, że tylko królowi polskiemu może złożyć należytą przysięgę. Wobec takiego stanu rzeczy, p. Staniewski zrezygnował ze stanowiska członka Magistratu. Gdy w pamiętne dni grudniowe 1919 r. poznańskie schwyciło za broń by wywalczyć orężem Polskę powstającą z grobu, widzimy p. Staniewskiego jako pierwszego w szeregach powstańców. Utworzył z własnej inicjatywy Straż Ludową, zajął jako przewodniczący różne urzędy państwowe i samorządowe, równocześnie likwidując policję niemiecką, konfiskując Niemcom broń. Po wybuchu powstania obejmuje stanowisko burmistrza i komisarza obwodowego, organizując urzędy, a całą swą pracę poświęcając na spolszczeniem i wprowadzeniem polskich urzędników.

Wszystkie urzędy zajmował p. Staniewski honorowo. Po objęciu urzędowania w roku 1929 jako burmistrza zawodowego, podniósł miasto na wysoki poziom a równocześnie za jego przyczyną zwiększa się stale majątek miasta. Obecnie pełni funkcje prezesa Komitetu P. W. i W. F. Przy jego staraniach zakupiło miasto większe

Burmistrz Swarzędza p. Stanisław Staniewski

tereny na cele W. F. i P. W. Jest prezesem koła LOPP, Komitetu Fund. Pracy. Po za tym bierze czynny udział w miejscowych organizacjach społecznych, pracując dla dobra Państwa i miasta.

W dalszej pracy życzymy p. burmistrzowi jaknajwiększych wyników owocnej pracy dla swego miasta. efha

Z braku miejsca wiadomości Śląskie umieścimy w następnym numerze.

Policjant żydowski powieszony

Stracenie drugiego żyda

Londyn. Onegdaj powieszony został w więzieniu w Akue policjant żydowski Schwarz, skazany na śmierć za zabicie swego arabskiego kolegi. Jest on drugim po Ben Jure żydem, straconym w Palestynie od czasu ustanowienia w tym kraju z r. 1923 mandatu Angli.

Młody Szczepański ożenił się z żydówką

za co został wydziedziczony z majątku

Ogromne wrażenie wywarł na Pomorzu fakt, który ostatnio miał miejsce w rodzinie bardzo zamożnych rolników Szczepańskich w Pruszczu pod Bydgoszczą. Syn Szczepańskich studiował rolniciwo na uniwersytecie warszawskim, gdzie poznał żydówkę Janinę Silberstein i w tajemnicy ożenił się z nią. Po powrocie do domu rodzicielskiego i gdy obecnie młody Szczepański miał objąć warsztat pracy po rodzicach, a dla uwieńczenia sprawy ożenić się z córką najbliższego sąsiada, okazało się, że młodzieniec jest już żonaty i to w dodatku z żydówką. Żydowska synowa tak rozgniewała rodziców, że Ci postanowili wydziedziczyć go.

Dookoła hecy żydowskiej w Baranowiczach

W związku z zatargiem między radnymi chrześcijańskimi a żydowskimi w radzie miejskiej w Baranowiczach, o czym kilkakrotnie donosiliśmy, przybył do Baranowicz wojewódzki inspektor samorządowy z Nowogródka celem zbadania zatargu. Inspektor przeprowadził rozmowy z burmistrzem miasta Baranowicz i członkami rady miejskiej. W wyniku tych rozmów ma być zwołane nowe posiedzenie rady.

IV. Targi Meblowe w Swarzędzu

4—25 września 1938 r.

Swarzędz, znane w całej Polsce miasto stolarzy, przygotowuje się do urządzenia już czwartych z rzędu Targów Meblowych. otwarte zostaną w niedzielę dnia 4. września i trwać będą do 25 września br. We wszystkich warsztatach wre gorączkowa praca nad wykończeniem eksponatów. Już poprzednie, a szczególnie zeszłoroczne Targi Meblowe wykazały, że olbrzymia Hala Targowa jest na potrzeby Swarzędza za szczupłą. To też w roku bieżącym Komitet Targów Meblowych rozszerzył tereny targowe znacznie, włączając do nich lokale Spółdzielni „Jedność" jako pawilon II. Ilość wystawców sięga już pokaźnej liczby przeszło 100 stolarzy, wobec czego Komitet liczy się z tem, że mimo znacznie zwiększonego metrażu i w tym roku nie będzie mógł wszystkich zgłoszeń na stoiska uwzględnić.

Targi Meblowe w Swarzędzu stały się w bardzo krótkim bo zaledwie 5-letnim okresie poważną imprezą gospodarczą, króra swą sprawną organizacją jak i celem zainteresowały nie tylko całą Polskę, ale nawet i zagranicę.

Całość wystawy będzie stanowiła niezwykle piękny i ciekawy przekrój postępu swarzędzkiego rzemiosła stolarskiego, a więc, estetycznego urządzenia wnętrz.

Śmiało twierdzić można, że jeśli wyścig pracy stolarzy swarzędzkich kontynuowany będzie w tym samym tempie, jak dotychczas to niezadługo osięgnie ono wyżyny swej doskonałości i podniesie się gospodarczo.

Tegoroczna impreza IV Targów Meblowych wypadnie tym okazalej, że zbiegaja się one z uroczystością 300-letniego istnienia Swarzędza, jako miasta.

Popieraj handel Polski!

Aleksander Wojciechowski
Swarzędz, ul. Wrzesińska 5
Warsztat ślusarsko - mechaniczny
Reperacje motocykli, rowerów, maszyn do szycia, centryfug i t. p., autogen. spawania, prace tokarskie, ładownia akumulat., instalacje światła elektr.

Jan Ciborek
Swarzędz, ul. Warszawska
poleca po korzystnych cenach
Sypialnie i Jadalnie
oraz wykonuje meble na zamówienia

Dom Towarowy
CZESŁAW GRUSZCZYŃSKI
Swarzędz, Rynek — telefon 77
Poleca:
Bławaty — konfekcję, obuwie, tow. galanteryjne, porcelanę, szkło, fajans emalie, przybory stolarskie, kleje itd.
Specjalność: Wyprawy dla nowożeńców i niemowląt.

Józef Burkowski
SWARZĘDZ, ul. M. Rybacka 1
poleca
urządzenia kuchenne
wszelkiego rodzaju

Wincenty Główka
Swarzędz, ul. Piaski 2
poleca specjalnie
SYPIALNIE

KUŁAKOWSKI JAN i SYN
PRACOWNIA MEBLI
Swarzędz, ul. Krótka 1
Wykonuję solidnie i tanio
MEBLE wszelkiego rodzaju
na zamówienia od najskromniejszych

Marceli Jakubowski
Swarzędz, Piaski 1
wykonuje
URZĄDZENIA SKŁADOWE
oraz meble wszelkiego rodzaju

Stanisław Stachowiak
STOLARNIA MEBLI
Swarzędz, Wielka Rybacka nr. 7
Wykonuje solidnie i tanio
MEBLE wszelk. rodzaju
Specjalność: SYPIALNIE

E. Wieczorkiewicz i Synowie
Swarzędz, ul. Kilińskiego 6
polecają
Jadalnie, gabinety, sypialnie, kuchnie, specjalność urządzenia
KAWIARNIANE
przyjmuję zamówienia

Stanisław Wieczorkiewicz
Swarzędz, ul. Kórnicka 3a
wykonuje
MEBLE
wszelkiego rodzaju

Mieczysław Gruszczewski
Swarzędz, Kórnicka 20
poleca specjalnie
JADALNIE
stylowe

Ludwik Matuszewski
Swarzędz, ul. Kórnicka 20
poleca SYPIALNIE
oraz wszelkiego rodzaju mebli na zamówienia

Do ładnej toalety
pończochy — rękawiczki
bieliznę — gorsety
bluzki — szale
wstążki fantazyjne
Uwaga: wszelkie towary tylko pierwszej jakości (nie wybrakowane)
KAŁAMAJSKI

Franciszek Przybylski
Swarzędz, Kórnicka 20
poleca specjalnie
Urządzenia
Kuchenne

Jan Gruszczewski
Swarzędz, Kórnicka 20
wykonuje specjalnie
JADALNIE

Wszelką garderobę
najlepiej farbuje i czyści chem.
Poznańska Pralnia chem. i Farbiarnia
„WARTA"
dawn. Sieburg
Poznań-Starołęka
Filie w Poznaniu
Plac Wolności 14a — telefon 39-50
Marsz. Focha 58 — ul. Kraszewskiego 6
ul. Półwiejska 16 — Górna Wilda 48

Bolesław Kaczmarek i S-ka
Swarzędz, Plac Mickiewicza 1
wykonuje wszelkiego rodzaju
Meble
nowoczesne jak i antyczne od 150 lat wstecz

Sylwester Rydlewski
Swarzędz, ul. Kórnicka 20
poleca
sypialnie stylowe

STANISŁAW SKRZYPCZAK
Swarzędz, ul. Kórnicka 22
wykonuje
Jadalnie i Gabinety

Stanisław Pawłowski
Swarzędz, Kilińskiego 10
poleca specjalnie
SYPIALNIE polerow.

Słońcem!
w Twoim mieszkaniu będzie piękny mebel kupiony we fabryce mebli
Jana Jarczyńskiego
w Swarzędzu, ul. Mickiewicza 1
Telefon nr 69
Stała wystawa meblowa
w składzie fabr. w Swarzędzu, Rynek 18

Józef Bączkiewicz
Swarzędz, Kilińskiego 8
wykonuje specjalnie
Jadalnie i Gabinety.

WIKTOR PAWŁOWSKI
Swarzędz, Piaski 8
wykonuje
Gabinety i Sypialnie

Stefan Główczyński
Swarzędz, Kórnicka 20
poleca
Sypialnie stylowe.

Obuwie „Stabil"
Chorzów I — Katowice
ul. Wolności 16 — Br. Pierackiego 6
Poleca:
OBUWIE wszelkiego rodzaju
Najnowsze modele, niskie ceny!

Dobre filmy zawsze daje KINO
Apollo i Metropolis

CZYTAJCIE i ROZPOWSZECHNIAJCIE
„4 000 000"
Tygodnik występujący w obronie polskiego stanu posiadania

Jan Gruszczyński
Swarzędz, Poznańska 8. Tel. 30
Meble wyściełane
Wykonuje wszelkie prace w zakresie tapicerstwa jak tapczany wszelkiego rodzaju, klubowe garnitury, kanapy, leżanki, poduszki do łóżek z włosia, trawy indyjskiej, alpejskiej.
Materace sprężynowe i siatki do łóżek.
Prace powierzone mi wykonuję solidnie i fach,

Wielką korzyść ma się przy zakupie MEBLI bezpośrednio u fabrykanta
H. GÜNTHERA
mistrza stolarskiego
Fabryka Mebli — Swarzędz
Skład Rynek 4. Fabryka: Bramkowa 3. Tel. 40

Najtańsze źródło zakupu dla każdego
Alojzy Jaroszyk
Tel. 98 DROGERIA Tel. 98
SWARZĘDZ, RYNEK 13
(naprzeciw wejścia do Ratusza)
Skład Artykułów Drogeryjnych
Farb - Lakierów - Poko‑tów - Pendzli - Szczotek
Chemikalii - Opatrunków - Karbolineum - Oliw
Smar - Wody mineralne - Artykuły gospodarcze toaletowe - Bejce - Szelaki - Kleje

Roman Chęciński
Swarzędz, Kilińskiego 6
poleca specjalnie
KUCHNIE
Przyjmuje również zamówienia.

Władysław Szumski
Swarzędz, Cieszkowskiego 4
poleca jako specjalność
Sypialnie

Bern. Malendowicz
Swarzędz, ul. Kórnicka 25 b
wykonuje
sypialnie, jadalnie
oraz
gabinety stylowe

Franciszek Czapczyk
Swarzędz, ul. Kornicka 33
wykonuje meble wszelkiego rodzaju.
Specj. **urządzenia kuchenne**

Sylw. Stanisławski
Swarzędz, ul. Wrzesińska
wykonuje specjalnie
S Y P I A L N I E

Michał Majchrzak
mistrz stolarski
Swarzędz, St. Rynek 17
wykonuje
specjalne gabinety męskie oraz prace budowlane.

Stan. Szarzyński
mistrz stolarski
SWARZĘDZ
ulica Mała Rybacka Nr 3
wykonuje
meble wszelkiego rodzaju

Wład. Maćkowiak
Swarzędz, St. Rynek 6
wykonuje **MEBLE**
wszelkiego rodzaju
Specjalność: **SYPIALNIE**

Wytwórnia Mebli
Władysław Bajon
Swarzędz, ul. Zamkowa 6
poleca meble wszelkiego rodzaju
specjalnie kuchnie
po przystępnych cenach.
Mieszkanie: ul. Mickiewicza 10

Wytwórnia Mebli nowoczesnych
Jan Obarski
Swarzędz, ul. Kilińskiego 6
poleca meble wszelkiego rodzaju po cenach przystępnych

Józef Nogaj
Swarzędz, Nowy Świat 1
wykonuje
meble stylowe

Paweł Knade
Swarzędz, ul. Piaski 6
założona w r. 1905
wytwórnia nowoczesnych mebli stylowych
poleca **jadalnie, sypialnie, kuchnie i gabinety męskie** w wykonaniu od skromnych do wykwintnych — według własnych projektów oraz dostarczonych wzorów

M. KACZMAREK
STOLARNIA MEBLI
Swarzędz, ul. Mickiewicza 10
Wykonuję solidnie i tanio
MEBLE wszelkiego rodzaju
na zamówienia od najskromniejszych.
Specjalność:
sypialnie, jadalnie oraz gabinety.

Stanisław Utrata
Swarzędz, Kilińskiego 6
Zakład Stolarski poleca urządzenia jak **sypialnie, jadalnie, gabinety** oraz **urządzenia kuchenne**
po cenach przystępnych oraz na dog. w. spłaty

Stanisław Piątek
Swarzędz, Zamkowa 5
poleca
meble wszelkiego rodzaju
Specjaln.: sypialnie polerowane

Stan. Bylebył
Swarzędz, Piaski
Wykonuje specjalnie
Sypialnie i Jadalnie

Erik Hesse
Swarzędz, Wrzesińska 3
poleca:
wyroby siodlarskie
i tapicerskie

Winc. Kąkolewski
Swarzędz, St. Rynek 11
poleca **sypialnie według najnowszych modeli**
specjalność:
sypialnie gięte

Fr. Pawlak
Swarzędz, ul. Kilińskiego 6
ZAKŁAD STOLARSKI
poleca **jadalnie, sypialnie, gabinety** oraz urządz. kuch.
Przyjmuje zamówienia.

Fr. LUDWICZAK
Swarzędz, ul. Rybacka 19
POLECA
Jadalnie - sypialnie i gabinety

Edm. Majchrzak
Swarzędz, ul. Kilińskiego 6
poleca **MEBLE**
od najskromniejszych
do najwykwintniejszych
Przyjmuje zamówienia.

Fryderyk Zimmermann
Swarzędz, Rybacka 4
poleca
stylowe sypialnie

Ludwik Jarczyński
Swarzędz
FABRYKA MEBLI
Rok założenia 1896
Sprzedaż wyłącznie SWARZĘDZ, ulica Podgórna 14 — Telefon 14
KOMPLETNE UMEBLOWANIA.

Paweł Nadol
Swarzędz
ulica Nowy Świat 17
wykonuje sypialnie
po przystępnych cenach

Stanisław Józwiak
Swarzędz, Piaski 8
poleca
Sypialnie, jadalnie i gabinety.

Alfred Klinke
Swarzędz, Piaski 6
wykonuje **SYPIALNIE**
według najnowszych modeli

Bronisław Jakubowski
Swarzędz, Nowy Świat 18
wykonuje GABINETY
Specjaln.: BIURKA i STOLIKI dla kawiarń

Sylw. Brodowski
Swarzędz, Zamkowa 6
wykonuje
Sypialnie, Jadalnie, Gabin.

Piotr Mieszała
SWARZĘDZ
ulica Mickiewicza 6
poleca
Jadalnie i Sypialnie

A. Wojciechowski
Swarzędz, ul. Piaski 9
poleca specjalnie
JADALNIE

Kazim. Kubiak
Swarzędz, Krótka 4
poleca
meble wszelkiego rodzaju.
Specjalność:
SYPIALNIE

Roman Firlik
Swarzędz, Piaski 2
Wykonuje
SYPIALNIE — JADALNIE
i GABINETY

Miód pszczelny
lipowy deserowo-leczniczy oferuję po cenie: 5 kg 12 zł., 10 kg. 23 zł., 20 kl. 45 zł. — Większe ilości specjalna oferta. — Cena z opakowaniem loco odbiorca za zaliczką. —
Za nadesłanie gotówki z góry potrącić od cen powyższych 5 procent opustu!
Orzechy włoskie, Owoce i wszelkiego rodzaju artykuły spożywcze wysyłam pocztą do 20 kg. —
Żądajcie ofert!
Eksport Miodu i Ziemiopłodów
Józef Chruściel w Zbarażu.
UWAGA: Jedyna w Zbarażu Placówka Polsko-Chrześcijańska.

Jan Zydorczyk
Swarzędz, ul. Kilińskiego 10
wykonuje specjalnie
Sypialnie i Jadalnie
oraz **meble gięte**

Arnold Huff
SWARZĘDZ
Wrzesińska 3 w podwórzu
specjalnie poleca sypialnie oraz meble wszelkiego rodzaju

Paweł Grüning
Swarzędz, Kilińskiego 1
wykonuje SYPIALNIE
oraz na zamówienie.

Maria Braciszewska
Swarzędz, Poznańska 8
poleca
Meble wszelkiego rodzaju

B-cia Rogaccy
Swarzędz, ul. Wrzesińska 10
wykonują
sypialnie i jadalnie
stylowe

Meble wszelkiego rodzaju
poleca
Stanisław Pawłowski senior
Swarzędz, Rynek 15.
Założono w roku 1896.

Andrzej Pawłowski
Swarzędz, Stary Rynek 12
wykonuje specjalnie
SYPIALNIE

Wilhelm Gutsche
Swarzędz, ul. Gołębia 1
wykonuje specjalnie
GABINETY MĘSKIE

Fabryka Mebli
Swarzędz, Nowy Świat 8. Tel. 100
M. WITKOWSKI
Sypialnie — Jadalnie — Pokoje męskie — Kuchnie w pierwszorzędnym wykonaniu
Wykonuję również na zamówienia.
Skład fabryczny Poznań, ul. Wodna 1
Dogodne warunki spłaty

Winc. Puwałowski
mistrz stolarski
Swarzędz, Nowy Świat 10
wykonuje
MEBLE STYLOWE
wszelkiego rodzaju.

Czesław Majchrzak
mistrz stolarski
Swarzędz, ulica Kornicka 25 b
Wytwórnia Mebli

Kazim. Stanisławski
Swarzędz, Cieszkowskiego 4
wukonuje
specjalnie **sypialnie**

Antoni FLORECKI
Swarzędz, Kornicka 20
poleca
SYPIALNIE i
JADALNIE

B-cia Kirchhoff
Swarzędz, Kilińskiego 6
wykonują wszelkiego rodzaju
MEBLE
Specjalność: KUCHNIE

Marcin Tylkowski
Swarzędz, ul. Wrzesińska 4
poleca
Meble wszelkiego rodzaju
Specjalność: SYPIALNIE

Meble
wszelkiego rodzaju
wykonuje
K. Przybylski
Swarzędz, Stary Rynek 7

Artyst. Pracownia Stolarska
A. Bartosik, Swarzędz
ulica Cieszkowskiego 4.
Wykonuje meble stylowe i współczesne z gwarancją według własnych i dostarczonych projektów
Obsługa rzetelna i punktualna

Antoni Nowak
Swarzędz, ulica Warszawska 20
POLECA
specjalnie **sypialnie**

Hermann Richert
Swarzędz, Stary Rynek 3
wykonuje specjalnie
KUCHNIE

Kazimierz Halt
Swarzędz, ul. Wrzesińska 7
poleca
sypialnie, jadalnie i gabinety

Szlifiernia szkła i luster
Swarzędz, ul. Kornicka 20

JADŁODAJNIA
„Kujawianka"
Swarzędz, Poznańska 9 (p. Rynku)
poleca:
Śniadania, obiady, kolacje
a la kart
Dobrze pielęgnowane NAPOJE

Rudolf Gajewski
Swarzędz, ul. Kornicka 7
wykonuje wszelkie prace
RZEŹBIARSKIE w drzewie

Leon Cieślewicz
Swarzędz, Wrzesińska 3
Zakład
malarsko-dekoracyjny

Ignacy Kaczmarek
Swarzędz, Nowy Świat 15
Zakład polerowania mebli artystycznych i wszelkiego rodzaju

Najtańsze źródło zakupu dla przemysłu stolarskiego, rolniczego i t. p.
Centralna Drogeria
Fr. BARTOSZKIEWICZ
Swarzędz, Rynek 20. Telefon 5

Adam Czarnecki
mistrz stolarski
Swarzędz, Dworcowa 1
poleca wszelkie MEBLE w fachowym i solidnym wykonaniu po cenach przyst.
Założ. 1922 r.

ZAKŁAD TAPICERSKI
Stanisław Bartkowiak
Swarzędz, ul. Gołębia 2
wykonuje wszelkie prace tapicerskie

Willy Klappradt
Swarzędz, św. Marcin 18
wykonuje na zamówienia
wszelkiego rodzaju
MEBLE

Roman Tomkowiak
Swarzędz, Aleja Rybacka 1
poleca
urządzenia kuchenne

Kazimierz Utrata
Swarzędz, Kornicka 1
poleca **sypialnie**
oraz
urządzenia kuchenne

Józef Kaźmierczak
Swarzędz, ul. Warszawska 20
wykonuje
MEBLE
wszelkiego rodzaju

B-cia Nowaccy
Swarzędz, ul. Wrzesińska 11
wykonują **MEBLE**
wszelkiego rodzaju

Jan Malicki
Swarzędz, Kórnicka 20
POLECA
JADALNIE
kombinowane i polerowane

Mieczysław Łoza
Swarzędz, ul. Jasna
wykonuje
sypialnie, jadalnie, gabinety oraz urządzenia kuchenne

Meble wszelkiego rodzaju
Specjaln.: JADALNIE
tanio nabyć można u mistrza
A. DOBINSKIEGO
Swarzędz, ul. Zamkowa 8

MEBLE
NOWOCZESNE
TYLKO
Wiktor Nowacki
Swarzędz, ul. Dworcowa 15
Telefon 28

Czesław Kułakowski
Swarzędz, ul. Kórnicka
wykonuje
MEBLE wszelkiego rodzaju
Specjalność: **SYPIALNIE**

Robert Düsterheft
Swarzędz, Kórnicka 9
wykonuje meble wszelkiego rodzaju
Specjalność: BILARDY AUTOMAT.

Wacław Wróblewski
Swarzędz, ul. Kilińskiego
poleca specjalnie
urządzenia kuchenne

Czesław Chęciński
zakład malarski
Swarzędz, ulica Kilińskiego 6

Kazimierz Chałupka
Swarzędz, ulica Wrzesińska
wykonuje jako specjalność
SYPIALNIE

FABRYKA MEBLI
Istnieje od 1896 roku
Bracia POHL
Swarzędz, ul. Mickiewicza 4
Wykonuje wykwint. i skromne wyprawy jak również przyjmuje zamówienia według własnych lub przedłożonych wzorów

Zwiedzajcie największe w Polsce Targi Meblowe, które odbędą się w dniach od 4 do 25 września w SWARZĘDZU pod Poznaniem. Korzystajcie z okazji taniego zakupu mebli

Wydawca: Feliks Hadyniak i Kazimierz Załachowski w Poznaniu — Redaktor odpowiedzialny Feliks Hadyniak, Poznań 5. — Druk. Marcin Załachowski, Poznań 5